

Sfantul, preacuviasul parintele nostru

Daniil Sihastrul

CUVINTE DE FOLOS

An I - Nr. 7
28 decembrie 2008

UN CUVÂNT PE SĂPTĂMÂNĂ

„Fericit lucru, cu adevărat, este a nu păcătui, iar dacă vreunii vor păcătui, să nu deznădăjduiască, ci să plângă pentru cele în care au păcătuit, ca prin plâns, iarăși să dobândească fericirea.”

(Sf. Efrem Sirul)

Părintele Iustin Pârvu

..... Eram acolo de toate categoriile: profesori universitari, ingineri, doctori, judecători și preoți. Fiecare a învățat unul de la celălalt. A fost o școală, o universitate a vieții plină de respect.

Acolo am învățat germana și italiana. Acolo erau teologi care ne învățau dogme, rugăciuni, cântece de slavă, acatiste, orice. Noi toți învățam unii de la alții. Iată cum a fost păstrată flacăra vieții, iată cum am rămas vii.

Puteai să ascuți un apicultor, și după mulți ani știai totul despre albinărit și miere în detaliu. Puteai deveni în același timp un viticultor și un geograf. După detenție ai fi putut merge ușor la cea mai bună universitate dacă doreai. Și toate acestea se întâmplau în situația în care nu era hârtie și creion. Dar puteai învăța franceza zgâriind pământul sau peretele cu un cui sau cu o unghie. Profesorul de franceză pe care l-am cunoscut, scria texte, cuvinte pe pereți.

Părintele crede că era absolut greșit să nu rezistăm împreună, să nu-și facă datoria care a fost una de sacrificiu. Totul a început în 1917 cu revoluția rusă. Adică, cu comunismul. Am putut vedea bine amenințarea lui - noi citeam ziare, nu-i așa? Numai că nu ne-am așteptat ca acel dezastru va veni peste noi după 1944 și chiar și apoi nu am fost uniți împotriva comunismului. Nu am avut acea putere. Și pentru ceea ce am spus anterior biserica susține să nu intre în politică, că intenționează să se supună statului. Dar atunci ea nu mai e biserică! Ce indicăm ca ea să devină o biserică? Unde va fi puterea ei? Regimul comunist știa cum să se împrietenească cu unul care se supune ...

COMUNIȘTII ȘTIAU FOARTE PRECIS CĂ CEL MAI MARE ȘI REAL PERICOL A FOST BISERICA

Ștefan (traducător român): Părinte, eu cred că poporul nostru înlăuntrul său nu a avut nimic de-a face cu ideile comuniste.

Părintele Iustin: Nu a avut, e adevărat. Noi niciodată nu am crezut în ideile lor. Comuniștii au știut cum să-și introducă proprii oameni în locurile potrivite. Ce altceva au făcut ei: mase de oameni au devenit deținuți. Au luat 7 sau 8 oameni din fiecare sat - elita: poate un preot, un învățător, cel mai informat și cel mai respectat. Apoi restul s-a spus fără murmur. Au introdus imnul republicii în loc de "Tatăl nostru" în școli, i-au pus pe învățători și pe cei mai importanți în închisori și i-au înlocuit cu persoane care abia puteau să citească și să scrie corect, lor le-au dat puterea. Comuniștii au adus în față, în frunte, elementele cele mai josnice, oameni fără credință și fără Dumnezeu. Le-au oferit avantaje materiale și le-au dat pentru că erau oameni foarte săraci. Iată cum au devenit membri ai partidului comunist. Iar acesta n-a fost nici comunism. A fost doar o parodie grotescă. Nici comunismul, nici naționalismul. Comuniștii știau foarte precis că cel mai mare și mai real pericol era biserica. Și asta o spuneau tot timpul. "Cum puteți fi atât de proști să credeți acești preoți? Nu vedeți că sunt ai noștri acum? Ei n-au nimic de-a face cu biserica niciodată. Nu vedeți că nu mai slujesc biserica? În acea perioadă, părintele a vorbit cu oficialitățile securității ca de la om la om, fără frica. Nu mă puteau răni mai adânc - eu eram deja condamnat pe viață. Și mă ascultau într-adevăr pe mine. La un moment dat au ezitat: n-ar fi mai bine să credem în el ca unul care plătește din cauza noastră? Dar desigur nu puteau fugi de comuniști cum doreau. Ei spuneau: "Ai dreptate, aici tu ești criminal, deși nu ai nimic de-a face cu criminalii".

Unii care erau de ajutor nouă erau criminali adevărați, hoți, spărgători, cu sentințe de 10-15 ani. Erăi îngrozit numai când te uitai la ei. De ce nu ne permiteți jumătate din tratamentul acestora?

Nu ni se permitea să ne vedem rudele, să ținem corespondența, în timp ce criminalii, hoții de drept comun țineau corespondența, primeau pachete de acasă, orice doreau.

Securiștii mereu ne răspundeau că noi eram adevărații criminali periculoși din cauza modului de a gândi. "Cu modul vostru de gândire puteți omorî un întreg popor, în timp ce aceștia (deținuții de drept comun) omoară un om aici, un om acolo. Pericolul sunteți voi, cu mințile voastre și ideile voastre. De aceea nu vă dăm voie nici măcar să vorbiți cu rudele. Aceasta pentru că te convingeau despre lucruri care tu însuși știi că sunt bune și adevărate. Așa că dacă nu le accepți este pentru că nu vrei să le accepți împotriva propriei conștiințe". Așa vorbeam cu ei, fără frică. Aceasta e ceea ce -numesc eu infirmitatea oamenilor. Noi nu știm cum să ne apărăm ființa, sufletele și inimile noastre. Acesta e lucrul care contează cu adevărat, aceasta e realitatea fundamentală pe care noi, ca ființă umană, trebuie mereu să o sprijinim și să o apărăm. Noi niciodată nu am știut să ne apărăm sufletul. Ne-am revoltat când nivelul material a fost sever redus, dar niciodată nu ne-am revoltat când sufletul nostru a început să fie atacat și distrus.

Ștefan: Credeți că viața religioasă ne poate ajuta acum?

P. Iustin: Da, cu siguranță. Ne poate ajuta în mod esențial. Din nefericire avem aceeași coruptă ierarhie pe care o avem de 45 de ani de la comuniști. Ierarhii cu siguranță își cunosc meseria, știu cum să corupă, așa că aproape toată ierarhia noastră are pete urâte, hidoase pe conștiință.

O pată nu poate fi ștearsă mult timp. Eu îi înțeleg. A greși e omenesc. Dar a rămâne în greșeală și a greși în continuare e diabolic. Nu pot să accept această greșită poziție a bisericii, a preoților și a episcopilor, a fiecăruia când e nevoie să stai treaz și să lupți atunci când națiunea, credința e în pericol.

Ștefan: Sunteți optimist? Credeți că România...

P. Iustin: Dacă România își vine acum în fire, dacă devine intens cinstită și luptă pentru viața și drepturile ei, cu siguranță poate învinge. Dar pentru aceasta trebuie cu toții să ne sprijinim împreună, unii pe alții până la sfârșit. Și trebuie să spun că oamenii sunt ceea ce noi preoții îi învățăm să fie și ceea ce noi suntem. Noi ne vedem în oameni așa cum te-ai uita într-un pahar. Biserica trebuie să se întoarcă la datoria ei pentru că importanța și influența ei sunt înfiorătoare. Patriarhul trebuie să ia totul în mâinile lui, și să înțeleagă care sunt datoriile oamenilor de astăzi.

Aceasta nu înseamnă că toți să se implice în politică. Trebuie să ne ocupăm de ceea ce Iisus Hristos ne-a învățat pe noi.

Ștefan: Care credeți că va fi evoluția vieții monahale?

P. Iustin: E dificil a spune atâta vreme cât suferim de această mentalitate bolnavă. Monahismul suferă de această boală de care suferă și societatea însăși. Dar, când viața monahală va deveni sănătoasă din nou, societatea de asemenea se va însănătoși. Viața monahală este acum chiar decăzută. Sunt foarte îngrijorat de victimele pe care prozelitismul protestant le-a început a face în țara noastră. Credința noastră ortodoxă e înțeleasă numai cu stimulente materiale, nu vedeți? Nordul Moldovei e invadat de materialism. Oamenii vin și îi ademenesc pe moldovenii cu bunătăți, pachete blugi și nu mai știu ce. Bunul nostru creștin ortodox e total pierdut, bietul om. Bunurile materiale sunt singurele bunuri care-l interesează acum. Moldova a fost una din cele mai spirituale părți ale țării. Dar acum are o disperată concepție materială. Credeți că orice poate descoperi caracterul militant în monahismul nostru? În ce constă? Aceasta e ceea ce mi-ar plăcea să aud. Tipicul ortodox (regula serviciului divin) e al doilea element în comparație cu esența adevărului nostru, cu adevărata chemare și misiune. Tipicul e un lucru material uman. Nu e o dogmă, o doctrină. Sigur, e important când și cum citești vecernia sau să săvârșești Sfânta Liturghie în ordine. Dar lucru cu adevărat important de făcut este să ne cristalizăm, să ne dezvoltăm spiritul de sacrificiu, de jertfă din noi și care este miezul manifestărilor exterioare. Vorbesc despre capacitatea de a înțelege vârsta pe care o trăim acum și despre rolul pe care-l avem în mărturisirea adevărului creștin ortodox. Înțelege monahismul misiunea cu care se confruntă?

Pentru că monahismul, în concepția mea, mișcă lumea, este cel care ține aprinsă flacăra vieții și a adevărului în lume. Monahismul e geniul creștinismului. Nu sunt sigur că citirea troparelor, vecerniei, privegherile, trezirea la miezul nopții și citirea acatistelor îl fac pe ins fericit. Aș vrea să vad geniul omului cum reînnoiește viața monahală, în sensul de a se umple cu forță creativă. Aceasta e ceea ce vreau. Dar în aceste timpuri nu pot să văd acest lucru. Noi nu vedem că ortodoxia, adevărul sunt atacate din toate părțile de ateism, de neoprotetantism, indiferență și altele. Ochii noștri nu sunt deschiși în fața acestor pericole și noi continuăm să dăm același răspuns: "Hai să postim, hai să ne rugăm, hai să ne spovedim". Toate acestea sunt adevărate și necesare. Dar noi nu le facem în realitate.

Pentru că dacă le-am face, apoi am putea vedea rezultatul: reînnoirea spirituală a credinței noastre, o viață plină de jertfă.

Monahismul e cea mai înaltă chemare la această oră. Viața monahală, lumina ei, energia sacrificiului ei - e singura capabilă să ne salveze din criza actuală.

Din nefericire, lucrurile nu stau încă așa. Oamenii adesea spun:

"Eu am văzut Agapia. Ce frumoasă, drăguță, mare mănăstire este aceasta! Minunate ateliere, minunate lucruri !" Și ce-i cu asta? Nu le puteți găsi pe acestea și în lume? Noi nu avem nevoie de reclamă. Noi avem nevoie de viață care să rămână după noi. Suntem în criză, nu-i așa? Cea mai mare în istoria Bisericii aceasta este. Dacă continuăm așa, noi vom dispărea ca națiune în mai puțin de 50 ani.

Părerea mea aceasta este: cea mai rea criză din istoria creștinismului Și credincioșii, bieții oameni continuă să întrebe: Unde sunt duhovnicii noștri, preoții noștri, mănăstirile noastre? Ce fac ei ?

Fragment dintr-un interviu la Schitul Sfânta Cruce,

Mănăstirea Sfântul Paisie, Forestville - California - februarie 1994

DIN PĂCĂTOȘI, SFINȚI

Mântuirea e fapta milostivirii lui Dumnezeu, prin care ne scoate din păcat, dacă vrem și ostenim și noi. Dacă însă nu vrem, cu sila, nu ne mântuiește nimeni. Așa voiește Dumnezeu, ca darul mântuirii¹ Sale să fie totdeauna și roadă cunoștinței, a voinței și a dragostei noastre. Dar Dumnezeu e așa de milostiv, că tot El ne ajută și să vrem și să lucrăm. Calea mântuirii, sau Căderea', începe când omul vine - de cele mai multe ori abia viu din gâlceava cu moartea - și intră în Biserica văzută, cea adevărată, care e: "Una, sfântă, sobornicească și apostolească Biserică". Mântuitorul nostru a întemeiat și are numai o Biserică creștină, nu opt sute. Biserica aceasta, una, e sfântă pentru că Sfânt e întemeietorul și, ca atare, rămâne mereu sfântă, ba chiar sfințește pe păcătoși. Celelalte "biserici" - casele de adunare ale sectelor - nu sunt sfinte, pentru că sunt întemeiate de oameni robiți răzvrătirii și, ca atare, nici nu sfințesc pe nimeni. Biserica lui Hristos e sobornicească, adică stă pe temelia celor șapte soboare a toată lumea și, prin furtunile istoriei, e cârmuită nevăzut de Mântuitorul însuși², nu de vreun înlocuitor al Său, mai presus de soboare. Biserica, în care ne mântuim, e apostolească, adică își are slujitorii urmând, ca dar, prin punerea mâinilor³, unii de la alții în șir neîntrerupt, suind până la Apostoli și prin ei până la Iisus Hristos. Toate celelalte "biserici" ivite după aceea, prin chiar aceasta sunt alătura de cale, deci alătura de mântuire.

Prin urmare, cei ce stăm sub semnul crucii⁴, câtă vreme petrecem în cortul pământesc, urmăm calea mântuirii în obștea Bisericii văzute sau luptătoare. "Pe ea nu o înnegrește rugina răutății, produsă de împrejurările pământești. Ea rămâne nemicșorată și neștirbită, deoarece, cu toate că e arsă din vreme în vreme în cuptorul prigoanelor și încercată de furtunile neconținute ale ereziilor, ea nu suferă sub povara încercărilor nici o slăbire în învățătura, sau viața, în credința sau rânduială ei. De aceea ea întărește prin har înțelegerea celor ce cugetă la ea cu evlavie. Ea cheamă pe de o parte pe necredincioși, dându-le lumina cunoștinței adevărate; pe de alta păstorește cu iubire pe cei ce contemplă tainele ei, păzind nepătimaș și fără beteșug ochiul înțelegerii lor. Iar pe cei ce-au pățimit vreo clătinare îi cheamă din nou și, prin cuvânt de îndemn, le refacă înțelegerea bolnavă."⁵ Iar după dezlegarea noastră din cele pământești, dacă am luptat, ἀγωνίζομαι, lupta cea bună⁶ pe pământ, venim în obștea Bisericii biruitoare din ceruri, - desăvârșirea neavând hotar.

¹ Efeseni 2, 8. ² Matei 28, 20. ³ Fapte 6, 6 ⁴ 1Corinteni 1, 18. ⁵ Sf. Maxim Mărturisitorul Răspunsuri către Talasie, întrebarea 63, Filocalia, Sibiu, 1948, ed. I, vol. 3, p. 364.

⁶ 1Timotei 6, 12.

Biserica de pe pământ se numește luptătoare, pentru că aci, sub povățuirea ei, înșii din obște au de purtat o întreită luptă, care ține o viață întreagă: lupta cu ei înșiși, cu patimile contra firii, după trup și după duh; o luptă cu "lumea" indiferentă și necredincioasă; și lupta împotriva uneltirilor vicelanului. Preoția Bisericii urmărește ca nici unul din fiii Tatălui să nu se învrăjbească în sine însuși, sau să se rupă din obște și din duhul dragostei lui Hristos. Căci El e Cel ce unește obștea laolaltă, deci nimeni nu se mântuiește răzlețindu-se de Biserică, oricât ar crede că într-însul sălășluiește Duhul lui Hristos.

Iar Biserica din Ceruri se numește biruitoare, fiindcă e alcătuită din obștea bunilor biruitori mucenici, a sfinților slujitori și cuvioși și a tuturor sfinților purtători și mărturisitori de Dumnezeu¹, unde sunt așteptați toți ucenicii Domnului care vor mai fi până la sfârșitul veacului². Unii s-au învrednicit încă de aici să petreacă nevăzut cu sfinții, să fie cercetați de Maica Domnului și de Puteri cerești și chiar pe Domnul să-L vadă. E cunoscută întoarcerea lui Pavel pe drumul Damascului³ și răpirea lui în Rai⁴.

Calea mântuirii, prin urmare, ne desprinde de pământ spre Cer, ca pe unii ce știm că de la Dumnezeu am ieșit și iarăși la Dumnezeu ne-ntoarcem și lăsăm lumea.

Fericit cine se-ntoarce...

¹Apocalipsa 12, 11. ²Apocalipsa 17, 14. ³Fapte 26, 12-18 ⁴2Corinteni 12, 4.

Părintele Arsenie Boca
Fragment din „Căderea Împărăției”

CUNOAȘTEȚI ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTILOR?

Biserica Flămânda “Sf. Haralambie”

În sectorul 4 al capitalei, pe strada Olimpului nr. 17, undeva prin spatele Facultății de Teologie, ascunsă printre case, departe de agitația și zgomotul orașului, își așteaptă smerita închinători Biserica Flămânda, cu cele două hramuri ale sale: Sfântul Haralambie și Adormirea Maicii Domnului.

Din păcate acest lacas de cult nu e prea cunoscut și puțină lume știe că biserica Sfântul Haralambie este un monument de artă.

Denumirea de Biserica Flămânda vine de la multimea de săraci, de oameni flamanzi care se înghesuiau în zilele celor două hramuri și așteptau să primească un pachetel cu mâncare. Iar asta nu s-a întâmplat într-un singur an, ci mulți nevoiași au venit ani de-a rândul să găsească puțină mâncare la biserica Sf. Haralambie, care, deși într-o situație materială dificilă, reușea să-i sature pe toți cei flamanzi.

Principala sursă asupra istoricului bisericii este Pisania așezată deasupra ușii de la intrare, în anul 1871, după restaurarea generală a edificiului.

De aici aflăm că biserica face parte dintre lăcașurile de cult ridicate în perioada fanariotă (1711-1821 în Moldova și 1716-1821 în Muntenia), în a doua jumătate a sec. al 18-lea, în limita sudică a Bucureștilor din acea vreme.

Inițial acest loc a fost un "schitșor de lemn", ridicat de un anume Dimitrie în anul 1766 închinat Mitropoliei ca Metoh. Schitul a funcționat scurtă vreme, fiindcă în anul 1782 s-a început construcția din zid a Bisericii actuale, ctitorie a fraților Istrate Vel-Vornic și Constantin Crețulescu. Așa cum se întâmpla de obicei într-o parohie mică și săracă, zidirea Bisericii a întâmpinat multe greutăți, lucrările luând sfârșit abia în anul 1800, pe cheltuiala breslei croitorilor bucureșteni.

În afară de Pisania amintită, sunt puține izvoarele care descriu acest monument de artă și acestea amintesc doar de anumite avarii, reparații, donații și înzestrări ale Bisericii cu obiecte de cult.

Chiar înainte de a fi terminată, la 17 septembrie 1794, în timpul unei furtuni, Biserica și-a pierdut acoperișul turlei. Mahalaua Flămânda, săracă în aceea vreme, nu a putut face față cheltuielilor decât cu ajutorul celor 100 taleri, acordați din fondul Vistieriei de către domnitorul Al. Constantin Moruzi (1793-1796).

Se pare că în sec. al 19-lea starea materială a Bisericii Flămânda s-a îmbunătățit, datorită prosperității mahalalei din jur și a breslei croitorilor, care o patronau, împodobind-o cu icoane de argint aurite, vase sfinte, cruci și cărți de cult și alte sfinte odoare.

Ultima consolidare și cea mai importantă a fost realizată în anii 1980 - 1984, când s-a refăcut și pictura de către pictorul Grigore Popescu

Astăzi nu se mai înghesuie flamanzii la sărbători ca altădată, nici în duminici biserica nu mai este atât de plină. Enoriasii sunt puțini, dar împreună reușesc să facă lucruri frumoase.

Poate vom găsi și noi războiul să ne închinăm bisericii Flamanda, care, paradoxal, satura pe toți cei ce sunt infometati și însetati de Dumnezeu.

Propunere de Toma Florentina

MĂNĂȘTIRI DIN ROMÂNIA *Biserica Arbore*

Monument istoric de artă medievală românească, mult mediatizat în lumea artistică și turistică, biserica Arbore merită să fie cunoscută de cât mai mulți credincioși, fapt ce ne-a determinat să o prezentăm în lucrare. Este situată pe o ramificație a șoselei naționale care leaga Suceava de Rădăuți, fiind construită în mijlocul satului Arbore, într-o mare poiană cu arbori seculari.

Istoric. Locul și-a luat numele de la cel al boierului Luca Arbore, portar al Sucevei în timpul voievodului Ștefan cel Mare. La 7 martie 1502, Luca Arbore a cumpărat locul de la descendenții boierului Hărman, actul de cumpărare fiind recunoscut și întărit atât de Ștefan cel Mare cât și de urmașii săi Bogdan al III-lea și Ștefăniță Vodă. Luca Arbore a construit aici începând cu data de 2 aprilie 1502, curtea boierească și biserica, aceasta din urmă fiind terminată la 29 august 1503, așa cum arată pisania. Astăzi, din întregul complex al curții boierești ale cărui ruine au existat și în secolul al XIX-lea se mai pastrează numai biserica. Având rol de necropolă a familiei, Luca Arbore a pregătit mormântul peste care a ridicat în 1503, un baldachin cu o inscripție flancată de stemele heraldice ale familiei. Portarul de Suceava și sfătuitorul lui Ștefăniță Vodă, a fost decapitat de acesta în 1523 pentru o trădare nedovedită. Odată cu el au fost omorâți și cei doi fii ai lui, Toader și Nichita. Toti trei, ca și Iuliana, soția lui Arbore, au fost înmormântați în această biserică. Mormântul a avut de suferit în 1538, când navalirile turcești ale armatelor lui Soliman Magnificul au distrus chipurile personajelor pictate, precum și alte fragmente de pictură.

Arhitectura bisericii. Este o construcție masivă, înaltă din piatră, pe fundație de bolovani de piatră. Zidurile sunt groase de peste un metru. Planul construcției este triconic cu interiorul compartimentat în altar, naos și pronaos. Altarul, cu absidă semicirculară, este luminat de o fereastră la răsărit. Catapetasma este din lemn masiv sculptat. Naosul este compus dintr-un spațiu dreptunghiular lărgit la nord, iar la sud prin două nișe în arc de cerc, săpate în grosimea pereților laterali. Deasupra naosului se ridică o calotă semisferică pe sistem de boltire specific moldovenesc, compusă din arce longitudinale, transverse, pandativi și arce piezișe.

Este luminat de câte o fereastră pe fiecare parte. Pronaosul de formă dreptunghiulară este îngustat printr-un sistem de arce etajate, patru longitudinale și patru transversale, formând la partea superioară un pătrat, care prin intermediul pandativilor este acoperit cu o calotă semisferică. Lumina pătrunde printr-o fereastră la sud și alta la nord. Separația între pronaos și naos se face printr-un zid de 1,50 m grosime, care are la mijloc o deschidere de 1,2 m. Toate ferestrele sunt din lemn, simple, așezate la înălțime, terminate în arc și prevăzute cu grilaje metalice. Intrarea în biserică se face prin latura sudică, unde este o ușă masivă din lemn, întărită metalic. Biserica n-are turla. Pardoseala este din lespezi de piatră. Acoperișul cu șindrilă are streășină foarte largă, tipică stilului moldovenesc.

Pictura în interior s-a făcut în vremea lui Luca Arbore, probabil imediat după construcția bisericii. Acum este grav deteriorată din cauza fumului luamănărilor precum și a faptului că un secol biserica a fost fără acoperiș. Pictura respectă iconografia din timpul lui Ștefan cel Mare. Dincolo de ascetismul specific picturii bizantine și postbizantine, este evidentă o anumită înclinație spre portretistică. Astfel sunt figurile de martire din registrul inferior al ferestrelor pronaosului, din care se remarcă prin distincția mișcării, a desenului și cromaticii rafinate portretul Sfintei Marina. Tot în pronaos este un tablou votiv sub baldachinul lui Luca Arbore. Alt tablou votiv se află pe peretele vestic al naosului, în dreapta ușii. Ele reprezintă pe Luca Arbore, soția sa Iuliana împreună cu fiii lor Toader și Nichita. La portretele unor boieri, zugravul și-a permis mai multă libertate în reprezentarea fidelă a trăsăturilor fizionomice ale personajelor, surprinzând calitățile și defectele figurilor. Tablourile votive de la Arbore sunt remarcabile, atât ca document istoric, prin reprezentări veridice ale boierilor, personalități deosebite în viața politică și culturală din evul mediu al Moldovei, cât și pentru informațiile pe care le aduc istoriei artei decorative, prin redarea cu precizie a costumelor purtate de boieri în epocă.

Pictura exterioară s-a realizat în 1541 de Dragoș zugravul, fiul lui Popa Coman din Iași, informație dată de inscripția abia lizibilă azi, pictată deasupra ușii de la intrarea în naos. Atât pictura fațadelor cât și unele retușuri ale picturii interioare, au fost plătite de Ana, o soră a lui Luca Arbore. Reprezentarea goticului din Europa centrală prin preluarea tipului de redare a faldurilor involburate și colțuroase, cât și apariția elementelor de costum, specifice orașelor italiene ale epocii, sugerează că Dragoș Coman a intrat în contact cu medii artistice din spații geografice diferite. Pictura de la Arbore, prin calitățile desenelor și armoniilor cromatice dominate de verdele luminos, constituie una din cele mai rafinate manifestări artistice din Moldova secolului al XVI-lea.

Clopotnița este din zid de piatră netencuită, cu gang de intrare în incintă, printr-o poartă masivă din lemn, întărită metalic. Accesul spre biserică se face pe o alee din lespezi de piatră lată de 3 m.

Imprejmuirea incintei este cu gard din bârne de lemn.

Biserica este monument UNESCO

Propunere de Marian Ștefănescu

POEZII PENTRU SUFLET

MOȘ CRACIUN
de Nichifor Crainic

Mos cu barba de zapada,
Fara daruri, mos sarman,
Tineretea ta gramada
N'o s'o vada
Nici ast an.

Torc paianjenii sub grinda,
Tara-i fara de baieti,
Nu-ti mai vin cu ceata'n tinda
O colinda
Sa-i inveti.

De cu seara'naripatii
Ingeri nu mai canta prin
Singuraticele spatii
Si-asteptatii
Nu mai vin.

Plange biata gospodina,
Bratele in gol se'ntind,
Nu e ceara de-o lumina,
Nici faina
De-un colind.

Tu, cel vesel de-altadata
Strangi pustiul astui an
La colinda'ndatinata
Fara ceata,
Mos sarman.

Garbov pribegesti prin sate,
Te strecoari pe la oras,
Gemi pe ziduri de cetate
Daramate
De vrajmas.

Cu tropare si podobii
Faci popas intr'un catun,
Sgribulit la gura sobii
Plangi ca robii,
Mos Craciun.

Plangi incet! Sta la uluca
Paznicul sub coif de fier
Si e'n stare, Mos-Naluca
Sa te duca
Prizonier!

(poezie scrisa in inchisoare)
Culeasă de Toma Florentina

DIN VISTERIA CĂRȚILOR

Dan Puric - "Cine suntem"

Trăim într-o vreme în care foarte puțini mai sunt aceia care-și fac datoria, care se mai obolesc să-și înmulțească, întru Hristos, talantii dați de către Acesta. În România nu prea mai există oameni de cultură creștini, oameni de cultură care să își ia asupra lor răspunderea de a fi formatorii de opinie ai unei generații, formatorii CRESTINI de opinie ai unei generații. Iar cei foarte puțini care mai există se consideră prea smeriți sau sunt prea inabusiți de grijile lumii pentru a mai putea face ceea ce trebuie, așa cum trebuie.

Într-un asemenea context a intervenit în peisaj Dan Puric, mim de profesie, care însuși mărturisește despre sine: "Nu știu dacă sunt un orator, dar sunt un mărturisitor. Intelectualii creștini sunt foarte puțini. E normal să-ți pierzi credința după 55 de ani de activism și 19 ani de ironizare a acestor lucruri. Eu am apăsat puțin pedala, pentru că a fost terenul gol, simțeam amenințări. Altfel mi-aș fi văzut de treaba mea. Dan Puric tăcea din gură în contextul în care, în cultura românească, ar fi mai existat un Mircea Vulcănescu, de pildă."

Totuși, rămâne întrebarea: ce treaba poate avea un mim cu Ortodoxia? Sunt multe Canoane care-i afurisesc pe actori în general și chiar pe mimi în particular. Deci, ce treaba are Dan Puric să vorbească despre Ortodoxie? Are, pentru că "pe cele bune ale lumii a ales Dumnezeu, ca pe cei înțelepți să rușineze". Și putem vedea împlinirea deplină a acestei profetii citind cartea "Cine suntem", o colecție de interviuri date cu diferite ocazii în mass-media de către cel care a ajuns în ultimii ani un fel de port-drapel al (înca) rezistenței întru credința a mirenilor din BOR.

Propunere de Lucian Cornianu

Povestioara

Cu mult timp în urmă, a trait un boier tare bun. Într-o zi, l-a chemat la el pe un taran și i-a spus:

- Uite, omule, fiindcă știu că familia ta o duce destul de greu, vreau să te ajut. Îți dau de muncă și te plătesc foarte bine. Vrei să lucrezi pentru mine?

- Sigur, boierule - a răspuns omul bucuros - ce trebuie să fac?

- Să-mi construiești o casă, la marginea pădurii. Taranul a plecat bucuros și, chiar din acea zi, s-a apucat de treabă. Boierul îi dădea bani pentru tot ce trebuia să cumpere. Insa omul ce și-a spus? "E, și așa nu mă vede, ce-ar fi să-l înșel?!"

Și, în loc să facă totul așa cum ar fi trebuit, a început să cumpere lucruri ieftine și proaste și să cheltuiască banii ce îi rămăneau. Când a terminat, casa arăta tare frumos pe dinafară, dar taranul știa că n-o făcuse bine și că, destul de repede, ea se va strica.

Când i-a arătat casa boierului, acesta i-a spus:

- Fiindcă știu că tu și familia ta locuiți într-o cocioabă mică, îți fac cadou această casă. De-aia te-am lasat pe tine să o construiești și ti-am spus acum, la sfârșit, tocmai pentru că bucuria voastră să fie mai mare.

Acum și-a dat seama omul de greșala sa. A vrut să-l înșele pe altul și, de fapt, singur s-a înșelat. Dacă ar fi fost cinstit și și-ar fi văzut de treabă, și-ar fi făcut un bine lui și familiei sale. Acum, însă, parerile de rău nu mai puteau îndrepta nimic.

În sinea lui, omul s-a jurat să nu mai înșele niciodată pe nimeni.

"După cum ne purtam noi cu aproapele, așa se va purta Dumnezeu cu noi."

Poveste propusă de Lucian Cornianu

BUCĂTĂRIA ȘI ȘTIINȚA

Ca și chimia, fizica, medicina și altele putem număra ca știință și prepararea alimentelor și nutriția sau mai bine spus gătitul.

Încă de la începuturile sale pe pământ, omul a trebuit să-și cultive, crească, culeagă, să-și prepare hrana.

Omul este omnivor adică mănâncă aproape orice îi poate furniza energie și substanțe de stimulare a proceselor bio-chimice de creare a energiei și alte substanțe chimice necesare funcționării organismului și anume: Proteine, Glucide, Lipide, substanțe minerale (Sodiu, Potasiu, Fier, Calciu, etc.) și vitamine (A, B, C, D, E.....).

În timpul procesului de preparare, substanțele chimice din alimente se modifică sub influența a diverși factori: temperatură, umiditate, aciditate.

Deasemenea este bine și necesar să cunoaștem ce să mâncăm, cum să mâncăm, când să mâncăm. Românele gospodine știau în trecut cum să folosească toate aceste condiții de alimentație în scopul bunei funcționări a vieții de familie în toate aspectele sale.

Din numărul viitor vom începe o “călătorie inițiativă” în ale bucătăriei.

Primul pas ar fi cunoașterea „cărămizilor” alimentației, a Proteinelor, și apoi treptat celelalte elemente de bază.

De ce să despicăm firul în patru pornind cu aceste detalii? Pentru că dacă știm aceste informații vom ști să folosim cauzele pentru a produce efecte, adică: dacă știm că proteina coagulează la influența temperaturii și/sau a acidității atunci vom ști de exemplu cum să preparăm un „ou românesc” și anume:

Se pune apa la fiert împreună cu condimentele (sare, piper boabe, foi de dafin) și înainte de a începe să fiarbă se adaugă puțin oțet, apoi când apa dă în clocot se adaugă conținutul oului (ouălelor) pentru preparare. La influența temperaturii și a acidității proteinele de la suprafață se coagulează rapid formând o crustă ce dă voie conținutului să se gatească în voie.

Dacă oul se adăuga în apa rece sau puțin încălzită, acesta nu se mai păstra întreg ci se „fărâmița” în apă (se făcea zdrențe).

Iată că a cunoaște procesele fizico-chimice este foarte folositor.

Vă așteptăm data viitoare să discutăm despre Proteine.

Mihai Ion

O REȚETĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Plăcintă cu ceapă

Ingrediente (pentru 4 persoane):

Aluatul - 500 g făină, 250 g margarină, 1/4 l apă, 1 vârf de cuțit de sare, 1/2 pachetel praf de copt.

Umplutura - 50 g făină, 4 oua întregi, 1/4 l lapte, 1/4 l smântână acrișoară, sare, piper alb, nucșoară, 2 linguri cu vârf de cașcaval ras (eventual parmezan), 1 kg ceapă, 100 g costiță afumată (bacon), 1 tulpină de praz.

Mod de preparare: **Aluatul:** Se frământă bine margarina cu făina, se adaugă apă, sare, piper, nucșoară și praful de copt și se continuă frământatul până ce aluatul devine neted și suplu. Se lasă circa două ore la frigider să se odihnească, după care se întinde, se așează într-o formă rotundă (diametrul 22-24 cm), ridicându-se pe margini circa 3 cm și se apasă cu furculița. **Umplutura:** Se bat ouăle cu laptele și smântâna până ce devin spumoase și se adaugă sare, piper, nucșoară și cașcavalul ras. Se curăță ceapa, se taie în două și apoi fâșii, la fel, și prazul. Baconul se taie cubulețe și se rumenește într-o tigaie încinsă. Ceapa și prazul se bagă în apa sarată clocotită, se fierb câteva secunde, se scurg și se lasă să se răcească. Se amestecă apoi ceapa, prazul și bucățelele de bacon și se întinde umplutura în tavă peste aluat. Deasupra se toarnă sosul de ouă, smântână și cașcaval și se bagă în cuptorul încins. Plăcinta se coace circa 25 de minute la 180°C.

Se servește ca gustare cu țuică sau bere.

Propunere de Mihai Adriana

EVENIMENTELE SĂPTĂMÂNII

Sorcova

Obicei augural din ciclul manifestărilor închinatăe întâmpinării Anului Nou. Însemnul ritual este alcătuit dintr-un băț sau o ramură verde, împodobită. Obiceiul se practică de către un băiat, iar gazdelor li se adresează urări de bun augur, invocându-se sănătatea, belșugul și prosperitatea:

"Sorcova, vesela,
Să trăiți, să-mbătrâniți,
Peste vară, primăvară,
Ca un păr, ca un măr,
Ca un fir de trandafir"
Tare ca piatra,
Iute ca săgeata,
Tare ca fierul,
Iute ca oțelul.
La anul și la mulți ani!

**Și noi va urăm toate cele bune în noul an calendaristic!
Doamne ajuta!**

ANUNȚURI

În cadrul ACESDS există proiectul de organizare cursuri diverse, seri filocalice (întâlniri de discuții cu vizionări de filme și documentare, audiții conferințe, lectură,etc). De asemenea vor fi organizate pelerinaje, vizite sociale, excursii, ș.a.

Pentru propuneri și înscrieri vă rugăm să ne scrieți la adresa de e-mail: cuvintedefolos@gmail.com sau să ne contactați duminica, după Sfânta Liturghie, la pangarul Bisericii Sfântul Daniil Sihastrul din str. Covasna nr. 23-25, sect. 4, București